

IZHAJA VSAKI DAN

ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj... Posamične številke se prodajajo po 3 nvl., (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici...

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROCNINA ZNANA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K — na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Številka za naročilo izhaja „Edinosti“ stas: obilnica 15-20, pol leta 2-60...

BRZOJAVNE VESTI.

N. ževatrijski deželni zbor.

DUNAJ 14. Deželni zbor je končal proračunsko debato. Pri razpravi poglavja „penk“ je minister Gessman najodločneje zavrnil obdolžitve posl. Seitza proti krščanskim socialcem...

Baron Rauch pride v sredo v Zagreb. BUDIMPEŠTA 14. Novi ban baron Pavel Rauch pride v svojo vlado v Zagreb v sredo, da nastopi svojo službo.

Imenovanje hrvatske vlade in velikih župana.

BUDIMPEŠTA 14. Uradni list je objavil, da je javni notar Nikolaj pl. Czernokov imenovan sekcijemski načelnikom za notranje stvari (podb. n. m.), predsednik dr. Ferdinand Mixč, načelnikom za uk in bogostanje, predsednik banskega sodišča Edvard Aranický, načelnikom pravosodja hrvatsko-slovansko-dalmatinske deželne vlade...

Splošna volilna pravica na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 14. Nekateri listi so večeraj poročali o podrobnostih splošne volilne pravice. Kakor zgotovlja kr. ogrski brzojavni list, so to le prazne kombinacije.

Novo leto v Sofiji.

SOFIJA 14. Vsed bolehnosti kneza Ferdinanda so danes izostali novoletni vsprejem. Dekan diplomatskega zbora je v imenu diplomatskih zastopnikov čestital knezu po načelniku kneževne pisarne. Diplomatski zastopniki so čestitali ministru za unanje stvari v imenu svojih vlad. Knez je podelil ministru za unanje stvari Stančiču za dvajsetletno službovanje znak v biljantih.

Kolera.

CARIGRAD 14. Danes se je pripetil peti slučaj kolere. Zdravstveni svet je sklenil da se imajo na kolodvorih zdravniško preiskati vse osebe, ki odpušajo iz Carigrada. V svetih mestih islama v Hedžasu kolera narašča. Nekateri dni oboli po 300 oseb za kolero. Skupno število slučajev se ne da niti konstatirati. Zdravstveni svet je za povratek romarjev izdal različne naredbes.

Turčija in Perzija.

BEROLIN 14. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Teherana: Princ Ferman, generalni guverner v Azerbejdžanu je brzojavil parlamentu: Turki so mesto pri Sandibnaku obkolili, zaplenili so mnogo pušk in blagajno z 80.000 tomanji (okola 600.000 K.).

Takoj potem, ko je dospela ta brzojavka so se podali predsednik, vojni minister in dakovščina v palačo, da se posvetujejo s šahom. Šah je bil zelo presenečen in je prisegel na korzo, da hoče odkritosrčno delovati s parlamentom.

PODLISTEK.

Časopis v vasi.

Aleksej Smirnov. (iz ruskega.)

Iz navedenih pisem je lahko razvidno, kako silno je moralo razburiti kmete, da je vlada ustavila list „Sin Otčebstva“.

Da je prišlo časopisje v pravem času v vas in da odgovarja že davno gojeni želji, dokazuje pismo nekoga kmeta iz umromskega okrožja; „Zahvaljujem se najudaneje za poslani časopis in za knjige. Razdelil sem vse med kmete in vsi so zelo zadovoljni z branjem. B-remo v časopisu o enotnosti zemlje. Bili bi vsi veseli, a naši glavari, staroste in urjedniki so vsem kmetom pregrizili vrat“.

Kmet, kateremu je bilo ustavljeno pošiljanje časopisa, toži: „Brez časopisov je postalo vse čisto drugače; zdaj je zelo važen in zanimiv čas; tu in tam so kmečki stajki“.

Kmet Jevremov susdalskega okrožja se zahvaljuje gubernijskemu zemeljskemu uradu za poslana semena in dostavlja: „Še bolj se zahvaljujem za poslani časopis, ki ga ne le

Kriza v japonskem ministerstvu.

NEW-YORK 14. (Nam.-stiant. kabel.) Kakor poročajo iz Tokija, sta finančni minister Sakata in prometni minister Janagata izstopila iz ministerstva. Tudi ministerski predsednik markiz Sayonji je ponudil svojo demisijsko, ki je pa bila odklonjena. Ministersko krizo je povzročila različenost mnenja.

Nevihta v Ameriki.

BEROLIN 14. (Uradno.) Iz New-Jorka poročajo: Vse proge v Čikagu in njega okolici so vsled nevihte prekinate. Brzojavke se odpošiljajo s železnico preko Westville, Michigan-City in Peiris.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 14. Predsednik je sporočil, da je dospela interpelacija posl. Albrechta, veli državni kancelar o demonstracijah, ki so se vršile povodom razprav o interpelaciji glede volilne pravice v pruski poslanski zbornici in odobravitelni državni kancelar, da je bilo večje število konsegnirano v vojašnicah. (Smeh na desnici.) — Na dnevnem redu je bila interpelacija grofa Kautza glede diskonta državne banke.

Francoska zbornica.

PARIZ 14. Zbornica je brez protikandidata s 329 od 375 glasov izvolila Brissona predsednikom; istotako so bili dosežani podpredsedniki zopet izvoljeni.

Maroko.

PARIZ 14. General d'Amade je pooblaščen, da za slučaj potrebe pride 33 kilom. pred Rabat, kjer bi se lahko stavil v stiko z evropskimi kolonisti, ako bi bili ti prisiljeni, da zapustijo mesto — česar se pa v sedanjem trenutku nikakor ni bati.

Maroko.

PARIZ 14. (Agence Havas.) Admirals Philibert in Saint Aulaire sta brzojavila: V vseh pristanišnih vladah popolni mir. Ne potrjuje se, da bi bil Malaj Hafid proglašen sultanom v Larasu. Razpoloženje v Rabatu je popolno. General Liautey je brzojavil: Oddelek je odzvel Beni Susenom čedo goveda, ker niso hoteli plačevati naložene jim denarne globe.

TANGER 14. (Agence Havas.) Nasprotno poročilo „Tribune“ se nshaja general Demade s svojimi četami pri Bunici 30 km od Rabata.

† Danski pesnik Drachman.

KODANJ 14. Umrl je danes popoludne danski dramatik in lirik Holga Drachman.

Požar v gledališču. 50 oseb zgorelo.

BOYERSTOWN 14. (Pensilvanija) Pogorela je tukajšnja opera, nad 50 oseb, večinoma žensk in otrok, je našlo pritem smrt. Mnogi, ki so se rešili iz plamena, so bili v goječi, nastali vsled panike, vrženi ob tla in deloma poteptani, deloma so kmalu potem umrli na zadobljenih poškodbah. Požar je nastal vsled eksplozije strojnega kotla. Poslopje je bilo v zelo kratkem času razdejano.

Rusija.

Zarota proti guvernerju v Odesi.

BEROLIN 14. Iz Odesse brzojavljajo: Odkrili so zaroto, ki je imela namen, da z bombo požene v zrak palačo guvernerja, generala Kaulbarsa in poslopje orožniškega upraviteljstva. Aretiranih je bilo 24 oseb.

jaz, ampak tudi vsi vaščani beremo s strastjo in ga zelo spoštujemo. Ne ene številke nisem odložil neprebrane in veliko dobrega sem profural iz tega časopisa“.

Kmet kovrovskega okrožja ima sledečo prošnjo: „Ali bi ne hoteli biti tako ljubezni in nam poslati brošuro in knjig različne vsebine za zboljšanje in reformiranje novega sistema, ker so te knjige za blagor sedanjega zaroda ljudstva zelo koristne. Srčno se zahvaljujem za preje mi dopolne brošure; dajem čitati vsem, kdor le želi, in dajem jih celo v tuje občine, s čimer so vsi zelo zadovoljni“.

„Časopis je za nas najbolj dragocen (v primeri s knjigami) in želim, da bi ga poslušal vsak z veliko vztrajnostjo“ (Jurjevski okraj).

Kmetje, ne le da zelo povprašujejo po časopisih in jih vneto čitajo, ampak začeli so tudi že soditi o smeri časopisov.

Vaški starosta ojasniškega okrožja piše: „Gibanje za osvobodjenje Rusije se izraža tukaj zelo določno; smer je konstitucionalno-demokratska. Časopis „Djen“ z njegovo monarhistično smerjo so začeli ljudje zaničevati in z novim letom se pač nihče več ne naroči nanj“.

Učitelj iz tovarniške vasi Tajkovo poroča: Veliko se jih naroča na časopise. Delavci naročujejo „Svet“ in „Buževija Vjedo-

Kje je resnica?!

V neki polemčni notici, ki se tiče našega sedanjega spora s tukajšjo socijalno demokracijo, se celjska „Domovina“ brani pred očitanjem, ki ga v resnici nikdo izrekel ni, pred očitanjem namreč, ker daja besedo tudi socijalnim demokratom. Njej, „Domovini“, da so socijalni demokratje politična stranka kakor vsaka druga. Nič da ne škodi čitateljem, ako jim „Domovina“ prinaša tudi mnenja in nazore socijalno-demokratskih delavcev o važnih delavskih vprašanjih. Zakaj ne bi smeli delavci govoriti o svojih m. e. d. nih bojih in razmotrivati le te se svojega stališča?!

Dalje očita „Domovina“ nam, da se hočemo obdajati s kitajskim zidom proti vsaki n. e. n. v. a. d. n. i. nam misli, proti tujemu nazoru. Ona, „Domovina“, pa da išče resnice, poslušaj, spoznava in se uči od vseh, od somišljenikov in nasprotnikov, ker ve, da le tako je možen napredek.

Lepo besede je napisala „Domovina“ o nalogi javnega glasila. Pritrismo popolnoma. Javni list naj išče resnice in le resnice in išče naj jo pri somišljenkih in nesomišljenkih. Le, kdor išče resnice — pa bila ta ljuba ali neljuba — spoznava svoje lastne nedostatke, jih odpravlja in se tako popolnjuje in napreduje. In mi bi drage volje soprodpisali spravevalo z odkliko, ki si je je „Domovina“ napisala, ako bi videli, da celjski list res stremi le po resnici, ali v našem konkretnem slučaju: ako bi videl, da je „Domovini“ res do tega, da pride našemu sporu se socijalno demokracijo do dna, da spozna vroke in bitavo tega spora.

Temu pa ni tako. Kar se tiče sedanjega boja med socijalno demokracijo in slovensko narodno stranko, oziroma z narodnozavednim delavstvom v Trstu, postopa „Domovina“ tako, da jej moramo reči, da ne išče resnice, marveč ima vse, kar prinaša o naših bojih v Trstu, znamenje pristranosti na sebi, je tendenciozno naperjeno proti slovenski narodni stranki. Če hočemo biti v kakem sporu objektivni sodniki, se moramo ravnati po načelu: audiat et altera pars. Poslušati treba obe plati zvana, uvaževati trditve in protitrditve, govor in protigovor, in si potem iz vsega, kar smo čuli, ustvarjati sodbo — trezno in brez animoznosti!

To je kardinalno pravilo, po katerem se mora ravnati, kdor išče resnico! Je li se je pa celjska „Domovina“ ravnala po tem pravilu, izlasti se povodom zadnjih dveh velikih štrajkov v Trstu, ki sta izzvala silen boj med socijalno demokracijo in „Narodno delavsko organizacijo“?! Je li „Domovina“ res iskala le resnice?! Ne in stokrat ne! Njej je bilo vse kakor pribito, kar jej je pisal iz Trsta nje socijalno-demokratski dopisnik. Uredništvo celjske „Domovine“ se je ravnalo po načelu: socijalno demokratski Rim je govori — Roma locuta causa finita!

Gotovo je tako, kakor pravi „Domovina“: delavci morajo imeti besedo, ko gre o njih mednjih, to je: ekzistenčnih vprašanjih! Ali mi vprašamo: velja-li to samo za socijalno-demokratske delavce? — ali tisti delavci, ki so združeni v „Narodni delavski organizaciji“, niso — delavci?! „Domovina“ je pač priobčevala v polnem obsegu, kar jej je pisal nje socijalno-demokratski dopisnik in ki je bilo vse tendenciozno naperjeno proti

„demagogom“ in „tribunom“ v „Narodnem domu“; ni pa se menila za vse tehtne razloge, ki jih je objavljala „Narodna delavska organizacija“ v obrambo svojega postopanja povodom zadnjih dveh štrajkov! In vendar je uredništvo „Domovine“ dobro poznalo te razloge, saj jih je čitalo ne le v našem, ampak tudi v družih listih, izlasti v „Slov. Narodu“! A kako opravičeno in dobro premišljeno je bilo to postopanje, za to je najboljši dokaz: žalostni rezultat obeh štrajkov.

„Domovina“ išče baje le resnice. Ali, ne vprašajte nas: kako?! Slepo je vsprejemala kakor samo zlati vse, kar jej je poročal nje dopisnik, da si je ta poslednji — kar je dobro znano tudi „Domovini“ — še le par tednov v Trstu in torej resnice gleda naših razmer titi poznati ne more! Če kdo, bi bil moral imeti to okolnost pred očmi ravno glavni urednik „Domovine“, ki je več let živel v Trstu in ve, kako nenavadne, zsmotane in komplicirane so tu politične in gospodarsko-socijalne razmere, tako zapletene, da treba dolgega temeljitega motrenja, predno prihaja človek vsaj do kolikor toliko orientacije. „Domovina“ pa vsprejema kakor neoporečno avtoriteto dopisnika, ki je komaj prišel v Trst in ki more poznati položaj le v toliko, v kolikor mu ga opisavajo drugi, ki sami tudi nimajo dovolj kriterija, da bi se ugloabili v naš tržaški gospodarski in socijalni problem, ali pa govore dopisniku le toliko, kolikor odgovarja njihovim političnim namenom.

„Domovina“ hoče iskati le resnice in hoče dokazati to svojo trditve v gori omenjeni polemčni notici — neresnico.

Kakor smo že omenili, pravi, da ova pripoznava socijalno demokracijo za politično stranko kakor vsako drugo. Logično bi se moralo sklepsti, da mi ne pripoznavamo socijalne demokracije kakor politične stranke. To pa je neresnica in sicer notorična neresnica, ki jo ovrjavajo mnogi dogodki iz daljne in bližnje minolosti. Če bi tržaški dopisnik celjske „Domovine“ poznal tržaške razmere in dogodke, kakor jih u. e. p. o. z. n. a. bi vedel, da je nasprotno resnica, nego trdi „Domovina“, bi vedel, da se vodstvo naše stranke ni nikoli obdajalo s kitajskim zidom, da je ravno ona vsikdar pripoznavala socijalno demokracijo kakor politično stranko. In to ne le iz besede, ampak tudi z dejanjem. Če nam torej „Domovina“ hoče podajati lekcije, da treba slušati in uvaževati tudi politične drugomišljenjke, odpira s tem vrata, ki so — že odprta. To pa menda ni posebno koristno in pametno delo.

Dejstvo je, da je ravno naše vodstvo že opetovano iskalo kooperacije s slovensko socijalno demokracijo. Tako so se n. pr. na njega inicijativo že za časa pokojnega Uočkarija — voditelja socijalne demokracije — vršila pogajanja za skupen nastop na volitvah v zavarovalnico proti negodam. Sodelovala je naša stranka se socijalno demokracijo na več shodih v okolici radi tržaške volilne reforme. Nastopala je naša stranka s socijalno demokracijo na manifestacijskih shodih za glavni postulat doslej politično brezpravnih mas: za splošno volilno pravico. V tej borbi so sli voditelji naše stranke vsprejeto z voditelji socijalne demokracije celo na ulico na čelu tisočem delavcev. In ob zadnjih državnozbornskih volitvah je socijalna demokracija priredila velik spreved mimo „Narodnega doma“, ki je bil izrazoma simpatij do naše stranke, a naši so se na ta izraz simpatije odzvali s tem, da so se pridružili manifestantom in jih spremili do velikega trga, kjer so notri sredi noči priredili skupno velikansko manifestacijo.

To so dejstva, po katerih naj sodi čitatelj drznost v trditvi „Domovine“, češ, da se mi obdajamo s kitajskim zidom in da nočemo uvaževati mnenja drugih.

Ali pa bi bilo za „Domovino“ podan dokaz, da uvažujemo socijalno demokracijo, še le s tem, da bi jednostavno pritrjevali vsemu, kar zahtevajo socijalni demokratje, tudi če to tangira naše prepričanje, tudi če vidimo, da je rebeno postopanje v dijamentalnem navskrižu z načeli in cilji naše stranke, tudi če vidimo, da je postopanje socijalne demokracije pogubonosno za slovensko stvar v Trstu?! To ne bi pomenjalo več upoštevanja socijalne demokracije, ampak abdikacijo na naši strani. Na to pa ne mislimo. Kakor reklamira socijalna demokracija, da se jo pripoznava kakor samosvojo politično strankarsko tvorbo, tako zahtevamo tudi mi. Mi pripoznavamo socijalno demokracijo kakor politično stranko. To je resnica, ki je pa „Domovina“ doslej ni našla, da si jo (glasom spravevalo z odkliko, ki si je je sama napisala) — kaj pridno išče. Ali nikdo ne more zahtevati od nas, da bi se mi tej stranki na ljubo odpovedovali svojim principom in

(Konec.)

svojim ciljem. Za to ceno ne kupujemo nitu — zadovoljnosti „Domine“ z nami!

In še neko resnico moramo zabeležiti. Ta je, da se „Domovina“ ni omejala le na to, da je dajala besedo socialnim demokratom, ampak je tudi v svojih redakcijskih vesteh od prvega začetka in potem dosledno nasprotovale naši „Narodni delavski organizaciji“, temu združenju tistih slovenskih delavcev, ki imajo menda istotako pravico, kakor socialni demokratje, da po svoje presojuje svoj položaj in svoje potrebe in da po svojem spoznavanju urejajo svoje postopane. Če bi bilo resnično, kar „Domovina“ trdi o sebi, da namreč uvaža vse mnenja, da išče resnice, da posluša, da spoznava, da se uči od somišljenikov in nasprotnikov — ko bi bilo to res, ne bi bili mi danes siljeni pisati tega odgovora. „Domovina“ je iskala resnico le po eno-tranzkih poteh, prav kakor da se hoče resnici — izogniti!

Zaključujemo: mi pripoznavamo socialno demokracijo kakor politično stranko, radi in brez vsakega strankarskega egoizma jej tudi priznavamo, če stori kaj do brega; mi tudi ne zamerjamo „Domovini“, da odpira svoje predale socialni demokraciji, pač pa jej zamerjamo, ker je jednostranska, ker ni objektivna, ker glasu na narodni strani ne daje nikake vere, ker jej ni do tega, da bi — našla resnico!!

Informativni izlet delegatov.

Včerajšnji dan.

Poroča se z oficijelne strani: Avstrijski in ogrski delegatje so se podali včeraj ob 8. in pol uri zjutraj na krovu petih torpedovk na ladjedelnico od „Stabilimento Tecnico“ v Sv. Marku, kjer so jih v sprejeli poveljnik mornarice, admiral grof Montecuccoli s svojim spremstvom, namestnik princ Hohenlobe, predednik zavoda, člen gospodske zbornice vitez Hüterott, z več upravnimi svetniki in s tehničnimi ravnatelji. Delegatje so si pod njihovim vodstvom najprej vpogledali bojni ladiji I. in II, ki se gradita v ladjedelnici. Z velikim zanimanjem so sledili delegatje razvijanjujem se strani spremljajočih jih osebnosti. Dočim je od ene boje ladije komaj dogotovljeno podladje, utegnili so si delegatje glede druge ogledati že skoraj celo teo ladije. Ogledali so si nadalje vse delavnice in bili so jim potem predloženi načrti glede v gradnji nabajajočih se ladij.

Zahvaljujoč se za razkazane stvari in podana razjasnila so se delegatje ob 11. uri predp. poslovili od predsednika „Stabilimento“ in se podali potom torpedovk na Lloydov parnik „Thalia“. Pol ure kasneje priredili so dejeuner na krovu te ladije in admiralske ladije „Lacroma“.

Od avstrijskih delegatov so še dospeli: grofje Aben-berg, Traua in Clam-Martinic, nadalje Hagenhofer in dr. Fadutti. Razun tega se vdeležita izleta tudi delegata dr. Laginja in Pittoni.

Oficijelni seznam ogrsko-hrvatskih delegatov je spopolnit še z imeni delegatov Stefana pl. Szabo, Medakovića, predsednika hrvatskega sabora, Tuškana in Vinkovića.

Ob 9. uri zjutraj je namestnik princ Hohenloha napravil obisk na krovu „Lacroma“ in ob 10 in pol predsednik pomorske vlade pl. Ebner na krovu „Lacroma“ in „Nadvojvoda Karla“.

Včerajšnji popoldan so porabili delegatje k raznim izletom. Precejšnje število jih se je podalo potom parnikov na krov v luki zasidranih bojnih ladij, kjer so delegatjem razkazovali oboroženje in drugo opremo, stroje in ubikacijo. Posebno so se delegatje zanimali za postane brezžičnega brzojava.

Drugi delegatje so si, sledeč vabilu se strani trgovinskega ministra dr. Fiedlera, ogledali nove pristašnice na prave pod vodstvom predsednika pomorske vlade pl. Ebnera. Vozili so se po luki na krovu vladnega parnika „Pelagosa“. Predsednik pomorske vlade jim je na podlagi načrtov razjašnjeval pristašnične nsprave. Tudi namestnik princ Hohenlohe se je bil pridružil k temu zanimivemu izletu.

Mnogi drugi delegatje pa so si tekom popoldne ogledali grad „Miramar“.

Tekom dneva je nadalje prišel v Trst delegat dr. Kramář.

Delegatje so izrazili svoje zadovoljstvo na vtisih v našem mestu in se radujejo na taktične vaje eskadre, ki se bodo vršile jutri tekom potovanja v Pulo.

Na čast delegatov se je sinoči pri namestniku vršil sprejem v krasnih svečanostnih prostorih namestništvene palače. V bogato, z listnimi rastlinami oprmljenih sobanah so se sešli dostojanstveniki vseh oblastij, zastopniki finančnega sveta, umetnosti in znanosti, kakor tudi časnikarstva.

Ceni delegacij so se dostavili polnoštevno. Med prisotnimi opazilo se je škofa dr. Nagla, poveljnika mornarice grofa Montecuccoli z oficirji eskadre, poveljnika pomorskega okrajja konradmirala Conarda, brigadnega poveljnika GM Schemua, župana dr. Sandrini, predsednika višjega d-želnege sodišča dr. Gertscher, večino tržaških, goriških in

istrskih državnih poslancev, predsednika Lloydja Becher, podpredsed. Lloydja pl. Vivante, predsednika trgovinske komore di Demetrio, predsednika od „Stabilimento Tecnico“ viteza Hüterotta in druge. Namestnik je izkazoval honenurs s skrajno uljudnostjo.

Gostje so v animiranem razpoloženju ostali skupaj skoraj do polnoči.

Hrvatski delegati v „Narodnem domu“.

Kakor smo že poročali nahajajo se v Trstu vsi hrvatski delegatje to- in onstran Sotle, razun dr. Barčića, ki se jim pridruži na R-ki. Bivajo tor-j med nami Juraj pl. Tomić, predsednik bivšega hrv. sabora Bogdan pl. Medaković, dr. G. Tuškan, predsednik hrv.-srbske koalicije, dr. B. Vinković, dr. M. Laginja in vitez Vuković; nadalje edini slovenski delegat dr. Šusteršič.

Včeraj ob eni in pol prišli so hrvatski delegati v kavarno „Balkan“, kjer jih je mnogobrojno občinstvo pozdravilo živahnim aplavzom. Gospodje delegati so bili ugodno presenečeni po tej spontani ovaciji. Gospod dr. Gregorin jim je razkazal prostore „Narodnega doma“.

Stalna plača za avstrijske državne poslance.

Proračunski odsek poslanske zbornice bo še v tem mesecu razpravljaj o predlogu, da bi se državnim poslancem dajala letna stalna plača v znesku 7000 kron, mesto dosedanjih djet.

Dr. J. Frank proti pohrvatenju Istre.

Pod tem naslovom piše zagrebški „Pokret“: „Že večkrat smo rekli, da je Franku patrijotizem „posel“. Strankarski interes je pri njem in njegovih prvi, a temu interesu se žrtvuje tudi narodni. To je povsem naravno; kdor nima narodnega čuta in vzgoje, ne more narodno misliti, ampak strankarsko. Stranka je njegova, služi njemu, a narod ni njegov. Trebalo bi, da on narodu služi, ali to ne — nosi.“

Danes nam javljajo nek novi prispevek k tej karakteristiki frankovskega rodoljuba, ki kaže, kako in koliko so slepi in slabotni oni frankovci, ki gledajo v Franka kakor v pravega rodoljuba in Hrvatja.

Ves hrvatski narod spremlja budnim očesom borbo Hrvatov v Istri. Istra je obče narodno dobro in nikdo ne gre za tem, da bi jo motril samo s strankar-kega stališča. Za Istro zbiraajo vsi Hrvatje, a največ oni siromašni in iskreni, ki v prvi vrsti žele, da se naš potujoči narod v Istri probudi, osvesti in organizuje.

Frank ne misli tako. Znano je, da je bil v soboto prirejen po „Cirilo-Methodijskih zidarjih“ velik koncert za I-istro, to je, za družbo in hrvatske šole v Istri. Pred koncertom so se med meščanstvom prodajale vstopnice za ta koncert. Poslane so bile med drugimi tudi Franku, očetu in sinu Vladimirju. Predsednik zidarjev je sam starčevičjanec Kornitzer. In glej: nekega dne ga je poklical k sebi Frank.

— „Kake vstopnice ste mi poslali?“
— Vstopnice za zabavo v prid družbe sv. Cirila in Metodija za I-istro, da jih izvolite predplačati.

— „Jaz in moj sin Vladimir ne dajava nič za I-istro, ker so to slavosrbi in naši nasprotniki.“

— Ali mi moramo pomagati, da najprej postanejo Hrvatje, in potem postanejo tudi naši prijatelji.

— Bolje bi bilo, da podpiramo naše dobre Hrvate in prijatelje v Bosni.

Kornitzer, a tudi drugi, so bili osupnjeni Frank je vrnil vstopnice. A zanimivo je, da sta vstopnice vrnila tudi Vladimir Frank in Mile Starčević.

Hrvatska.

Zagrebški župan Amruš odstopi?

Po Zagrebu se je raznesel glas, da je župan dr. Milan Amruš podal ostavko. Na tozadevno vprašanje je dr. Amruš odgovoril uredniku „Novosti“: Za sedaj Vam morem reči, da še nisem podal ostavke. Možno je pa, da pride od tega, Jaz nisem imel nikdar pred očmi nič drugega nego blagor naroda in glavnega mesta, in zato ne smem in nočem, da pride do spopada med menoj in meščanstvom; na drugi strani pa tudi nočem, da bi bil ovira za razvoj glavnega mesta Hrvatske. V vsem mojem življenju bile so mi pravice in neresi naroda svetinje, kat-rim ostanem vedno zvest in za katere bom delal tudi kakor priprost vojak.

Ogrska.

Björnson in ogrske narodnosti. „Tribuna“, list ogrskih Romunov, javlja, da je njen urednik prejel pismo od Björnsona, v katerem zahteva podatke o ogrskih narodnostih. Ti podatki so potrebni Björnsonu za neko študijo, v kateri se bo natanko bavil z razmerami narodnosti na Ogrskem.

Protiv protipoljski politiki v Prusiji.

Zločinsko nasilje pruske vlade v svrhu raznarodovanja pruskih Poljakov, tega tak-

kulturnega mej slovanskimi plemeni, je ogorčilo naprosvitleneje duhove med vsemi narodi, da se oglašajo drug za drugim s protesti proti takemu atentatu na človečanstvo. Celo med Nemci samimi je prosvetljenih mož, ki se sramujejo takega postopanja lastne vlade. Tako se je oglašil profesor prava dr. Wolter Schüßing ki je nalašč v ta namen spisal brošuro pod naslovom „Narodnostni problem“. V tej brošuri piše Schüßing, da pretirani nacionalizem ubija svobodo in kulturo ter se protivi naravi. V Švici dosega narodno sporazumljenje čudovitih uspehov. Prusija se je — piše dalje — se svojima, zakonskimi načrti izneverila obliubam, danim Poljakom ob njih združenju z Nemčijo, da jim bo zagotovljen narodni obstanek. Izgovarjanje Nemcev na kulturo ne velja, kajti Poljaki so eminentno kulturni in civilizovan narod. Oni so imeli že svoje vseučilišče, ko si Nemci še sanjali niso o tem. Leta 1870 so Poljaki preživeli svojo kri za Nemčijo. Le spravičnostjo je možno rešiti poljsko vprašanje. Prof. Schüßing zaključuje z besedami: Mi moramo vnovič postati dobri. Manje Bismarki in bolj Schillerji. Priti moramo do tega, da bo biti Nemeč pomenjalo biti pravičen.

Kakor znano se glavni Björnson neprestano bavi z Poljaki. Slavni poljski romani pisec Sienkiewicz piše glasovitega romana „Qio vadis“, pa pozivlja vso Evropo, naj protestuje proti pruskemu barbarstvu. S posebnim zadovoljstvom pa je pozdravljal, da tudi ruski profesor Kotajerevski pozivlja Ruse, naj se popolnoma emancipirajo od Nemčije in naj se zvežejo z vsemi Slovani v skupen odpor proti pruskemu nasilju.

Rusija.

Sprememba v ruskem ministerstvu.

Naučni minister Kaufman je odstopil, njegovim naslednikom je imenovan Schwarz, bivši kuratir moskovskega naučnega okrožja in člen državnega sveta.

Car Stolpinu.

Car je poslal ministerskemu predsedniku Stolpinu na-topno ročno pismo: Vaše mnogostransko delovanje kakor ministra za notranje stvari, spojeno ob danih težkih razmerah s toliko odgovornostjo, mi je dalo povoda, da s-m mogel ceniti Vaše dragoceno delovanje in Vašo sbnegaci o. V sled tega sem Vas pozval leta 1906 na mesto ministerskega predsednika. V Vas sem našel najboljšega izročevalca mojih dispozicij. Manifestanten dokaz za to so mi dala zakonodajna dela, izdelana v ministerskem svetu pod Vašim vodstvom za rešitev agrarneje in drugih vprašanj, ki so vsa največje važnosti za državno upravo, kakor tudi rastoče zaupanje prebivalstva do vlade, ki se je pokazalo izlasti na volitvah za tretjo durno, in sledniči mnogo tolažljiva znamenja pomirjenja v deželi. V želji, da Vam izrazim svoje priznanje na Vaših patrijotskih zaslugah, Vas imenujem svojim državnim tajnikom ter ostajem udani Vam Nikolaj.

Drobne politične vesti.

Obnovljenje bolgarskega ministerstva. V dobroobveščenihih sofijskih krogih se govori, da pada sedanje ministerstvo po b žičnih praznikih svojo ostavko in da prepusti svoje mesto demokatičnemu ministerstvu. Ministerski predsednik postane baje voditelj demokratov dr. Malinov. Sedani minister za unanje stvari dr. Stančov postane diplomatični zastopnik v Parizu, a nasledoval mu bo Salabašev.

Iz Bolgarske. Iz Sofie poročajo, da bo minister za unanje stvari Stančov imenovan diplomatičnim zastopnikom v Parizu.

Bolgarski ustaš obešen. Iz Carigrada poročajo: V Monastirju je bil te dni obešen bolgarski ustaš Stojan Nikla Nante iz Časlja, ki je meseca decembra 1906 ubil tri turške vojake, a je bil meseca marca 1907 obsojen na smrt. Obešenec je v vsem ubil 15 oseb, deloma Grkov d'luma Turkov. Od meseca oktobra sem je bilo obešenih v Makedoniji osem ustašev.

Maršalovi otoki. Kakor poročajo, je nemška vlada pristala na to, da me-narodno sodišče odloči v sporu, ki je nastal radi Maršalovih otokov med Nemčijo in Angleško.

Bolgarski knez obolel. Sofijski listi poročajo, da je knez Ferdinand obolel za revmatizmo: in da mora ležati v postelji. Taftova kandidatura. Iz Washingtona javljajo, da je predsednik Roosevelt prepričan, da dobi na volitvah predsednika Združenih držav, Mr. Taft na prvem glasovanju 600 od 950 glasov republikanske koalicije. Govori se, da se zavzame za Taftovo kandidaturo tudi voditelj črncev Mr. Booken.

Ameriško bojno brodovje na potu v Tihbi Ocean. „Berliner Zeitung“ poroča iz Londona, da je admiral Evans dovolil mornarjem, da se izkrcajo v Pernambuco. O tej prijki je nad 100 mornarjev dizertiralo. Dugi so priredili hude izgrede. Del mornarjev je plenil po prodajalnicah.

Dnevne vesti.

Zahvala Markovičeve gledališčne družbe. Dobil smo iz Dubrovnika nastopno brzojavko: „Slominjajoč se krasnih dni v Trstu zahvaljujemo se tržaškemu občinstvu na naklonjeno-ti, izkazani nam vsem. Markovič.“

Na Mandičevi slavnosti sta bili zastopana po deputaciji tudi rojnska Komsumno društvo in podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na Greti.

Italijanska karta za Istro. V „Omibus“ čitamo: Italijanska katoliška lista „Ricerazione“ in „Amico“, ki ju. žal. drže tudi mno-i Hrvatje po Istri in Dalmaciji, sta priporočala svojim čitateljem za znižano ceno zemljopisno karto Istre, avstrijskega in hrvatskega Primorja, izdelano v zavodu E. Passero v Vidmi od nekega Hinka Bombiga, a izdane od tržaške knjigarne E. H. Schimpfa. Na tej karti so popačena vsa imena naših krajev. Naj navedemo tu le nekatera imena, poitalijančena od deželnege odbora istrskega: za Dobrinj Felizzano, za Dubašicu Rovereto, za Polico Pianello, za Garico Arsago, za Riko Fiumera, za Dragozića Carignano, za Predošico Traghetto, za Orlec Orlo, za Ustrine Ustrin, za Cuski Chusi, za Punta Straža Strazza (to vse na otocih). Iz ostale Istre omenamo samo za Vepinac Apriano, za Berče Buraezio, za Rukavac Monciano itd.

Seveda, ako bi ne bili v Avstriji, bi namestništvo takoj prepovedalo razprodajanje te karte. Ali nad vse značilno je, da sta se dobila dva italijanska „katoliška“ lista, ki jo priporočata. Ali, kdor pozna naše tržaške razmere in pretežno katoliška čustva neke gospode, se ne bo čudil temu, ker ve, kaj je na stvari.

C. kr. vojna mornarica. Glasom brzojavnega poročila je vojna ladija „Fran Josip I.“ dospela dne 12. t. m. v Pagodo, kjer ostane 4 dni.

Davkoplačevalcem. C. kr. finančno ravnateljstvo za Primorsko v Trstu raglaša veljavne roke za plačevanje raznih neporednih davkov kakor tudi posledice zanemarjanja istih:

Finančno ravnateljstvo naznanja vsled zakona od dne 9. marca 1870 drž. zak. št. 23, da se imajo sledeči davki plačevati v teh le rokih:

a) zemljarina v mesečnih obrokih in to prvega vsakega meseca naprej:

b) hišno-razredni kakor tudi hišno-najemni davek zunaj mesta Trsta v mesečnih rokih in to prvega vsakega meseca naprej: v mestu Trstu in okolici pa se mora plačevati hišno-najemni davk 1. marca, 1. junija, 1. septembra in 1. decembra:

c) 5% davščina od biš. davka prostih radi zidanja, ima se v obeh rokih, kakor hišnonajemni davek, t. j. v Trstu in okolici 1. marca, 1. junija, 1. septembra in 1. decembra, zunaj Trsta pa prvega vsakega meseca naprej plačevati;

d) obča pridobarina se ima plačati za vsako četrtletje naprej 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra despevajočih obrokih;

e) v kolikor se pridobarina ne plačuje na način, označeni v § 133 zakona od 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 t. j. potoma odbitka, treba jo je poravnati v dveh jednakih, 1. junija, ter 1. decembra despevajočih obrokih;

f) osebno dohodarino je plačevati s pridržkom določeb § 234 zakona od 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 oziroma cesarske naredbe 8. julija 1898 drž. zak. št. 120 v dveh jednakih, 1. junija ter 1. decembra despevajočih obrokih. V sled teh zakonitih odredob omenjene v § 167 ter 168 gornjega zakona, ako isti niso zgolj spremenljivi, odtegniti prejemnikom od teh dohodkov predpisano osebno dohodarino in plačarino, ki se jim v to svrhu vsakoletno prijavlja. Odbitki se opravljajo v istih rokih in v istih razmernih obrokih, kakor izplačujevaje prejemkov.

Kedor navedenih neporednih davkov ne plača najpozneje v 14. dneih po preteku roka, določenega za poravnanje vsakega teh davkov, je dolžan plačati zamudne obresti, če posamični redni davek preseza za vse leto 100 K.

Zamudne obresti se računajo od dneva sledečega roka za vplačanje do dne plačila, tako da pride po 1/2 stot. na vsakih sto kron vsaki dan, kar se z dolžnim davkom vred potirja.

Dolžni davek se lahko plača na pristojnem davčnem uradu — v Trstu na mestnem davčnem uradu — ali izven Trsta tudi na vsakem c. kr. poštnem uradu na čekovni račun določne davkarje.

Sednjic se opozarjajo plačalci še na sledečo določbo § 5 zakona z dne 9. marca 1870 drž. zak. št. 23: „Če bi se ob začetku novega davčnega leta še ni bil mogel dolžni davek za to leto stalno predpisati posamičnim davkoplačevalcem, naj se davki za ustavno dovoljeni čas plačujejo v znesku, predpisanem

Veliki Trgovski ples dne 18. januarja 1908 v veliki dvorani „Narod. doma“ v Trstu

• ZAČETEK OB 9. URI ZVEČER •

za minolo davčno leto, dokler se odmerijo novi davki, v katere je potem všteti že izvršena plačila.

Tržaška posojilnica in hranilnica si je nabavila, kakor je bilo že prijavljeno p. n. občinstvu, hranilne pušice, ki se dobivajo v uradu ob uradnih urah.

Ta način hranjenja se je jako dobro obnesel v vseh večih mestih; zatorej upamo, da si bo cenjeno občinstvo pridno izposojevalo omenjene pušice, posebno se priporoča starišem, da jih preskrbe svoji deci ter jo s tem najuspešneje navajajo k štednji.

Tržaška mala kronika.

Nezgodna na delu. 41-letni težak Peter Rigo, stanujoči v ulici della Pescheria št. 2. je delal včeraj na raztovaranju parnika „Irene“, ki je vsidran pred skladiščem št. 12 v svobodni luki. Tam ga je pa zadelo dvigalo parnika in ga vrglo preko parnikovega roba na neko barko, ki je bila polg parnika. O padcu si je nesrečno zdržobil lobanjo. Pozvan je bil k njemu zdravnik se zdravniške postaje, ki mu je podelil najnujnejšo pomoč in ga dal potem prenesti v mestno bolnišnico.

Povožen. 15 letni prodajalec pečenege kostanja Marian Panzera, je šel včeraj predpoludne ob 8. uri po ulici del Farneto. Iz neke stranske ulice je pa pridrial neki izvošček in vzbogel mladeniča podrl in povozil. Nesrečni Panzera je obležen nezavesten na tleh. Pribiteli so k njemu neki mimoidoči in mu skušali pomagati. Eden njih je pa pozval zdravnik se zdravniške postaje, ki je ranjenemu podelil prvo pomoč in ga potem dal odnesti v mestno bolnišnico. Panzera je težko ranjen na obrazu ter izgubi najbrže desno oko. Neprevidni kočnik je bil aretovan in odveden na policijo, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga potem izpustili na svobodo. Vendar bo moral odgovarjati radi nesreče, ki jo je povzročil.

Smešnica. Na lovu. Ivan, kje so kozarci? — Gospod baron, pozabil sem jih, pa saj jih tako ne bi mogli rabiti. — Kako to? — Ker sem tudi vino pozabil.

Koledar in vreme. Danes: Maver op. — Jutri: Marcel pap. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 6° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno, semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Darovi.

Za „Božičnico“ sta podarila neki pozabljeni tolminski Kraševci in neki radodarni tolminski Vipavci na dvornem lovu na Pečinih vsaki po 5 K.

Naše gledališče.

Iz pisarne Dramatičnega društva: Nasproti notici, objavljeni v včerajšnji „Edinosti“, se naznanja, da se bo vršila v nedeljo 19. t. m. samo ena predstava t. i. popoldnarska predstava „Snegulčica“ pri znižanih cenah. — Začetek ob 4. uri.

Dame in gospodje igralskega obožja so vabljeni, da pridejo nočoj ob 8. uri na oder, ker se razdele vloge za operetno burko „On in njegova sestra“.

Vesti iz Goriške.

Odlikovanje. Goriški rojak, deželni šolski nadzornik v Zadru, g. Michael Zavadlav je dobil red železne krone tretje vrste.

x Okrajni šolski svet goriški je odobrila proračun šolskega zaloga za tekoče leto. Ta izkazuje 315 581 kron potrebščin, pokritja pa 114.683 30 kron. Primankljaja je torej 200.897.70 kron, kateri se pokrje z 72% doklado na vse neposredne davke vseh občin okraja.

Za Zalošča-Saksid pri Drnbergu se ustanovi samostojno enorazredno. Za zgradbo novega šolskega poslopja v Kanalu zajame okrajni šolski svet pri okrajni posojilnici kanalski posojilo v znesku 60.000 K.

x Zapostavljanje slovensčine dež. odbor goriški je ravnokar izdal tiskano poročilo o 10. letnem zasiedanju deželnega zbora pod naslovom „Pertrattazioni della IV. tornata, epoca VIII. della Dieta provinciale della Contea principesca di Gorizia e Gradisca redatte sulle annotazioni stenografiche. Dal 18 febbraio al 15 marzo 1907“. V prejšnjih letih je bil naslovni list tudi slovenski, letos ga pa ni; ravno tako je tudi kazalo v sami privilegirani italijansčini. Še celo slovenska imena se navajajo z laškimi spakdrankami, n. pr. Anicova za Anhovo, Bergogna za Breginj, Biglia za Bie, Bigliana za Bljana, Casporotto za Kobarid, Chapovano za Čepovan, Dulerdò za Doberdob, Jderska za Idsko, Kreda za Kred, Libusina za Libušnje, Osegliano za Ozeljan, Poniqua za Pomkve, Plezzo za Bovec, Quisca za Kojsko, Ranziano za Reuče, Ronzina za Ročinj, Samaria za Šmarje, Sedula za Sedlo, S. Daniele za Štanjel, Tarnova za Trnovo, Uaindraga za Volčjedraga, Vercoglia za Vrholje, Vipulzano za Vipolže, Vittuglia za Vitovlje itd.

Slovensko besedilo kar mrgoli tiskarskih pogrškov, posebno pa se pri deželnem odboru ali v tiskarni boje „pip“ boli nego hudič križa. Ali slovenska deželna odbornika res nimata pri deželnem odboru toliko volje, da bi vsaj na tem poročilu bila slovensčina enakoveljavna laščini? To vedno zapostavljanje slovenskega jezika od strani

deželnega odbora se mora odpraviti ter pričakujemo od bodočih odbornikov, da bodo znali priboriti v deželnem odboru slovensčini ono veljavo, katera mu priče postavno. Ker tako, kakor je sedaj, je jednostavno nečuden škandal.

x Shod veleposestnikov. Predsedništvo društva slovenskih veleposestnikov na Goriškem bo imelo v četrtek, 16. t. m. ob 11. uri dopoludne v hotelu „pri zlatem jelenu“ v Gorici zborovanje. V dotičnem povabilu se glasi: Stojimo na pragu deželnozbornih volitev, živimo v dobi važnih socijalnih evolucij; vsak stan se združi in stopa kakor močna skupina v boj za svoje pravice. Naravno in skrajno potrebno je pač, da se tudi mi veleposestniki sestanemo, razgovorimo in določimo ono pot, ki nam jo je korakati, da si ohranimo svoje pravice, da si zboljšamo svoje stanje. Društvo ima nalogo, zastopati interese veleposestnikov v slovenskem delu dežele; ker pa je v sedanjih razmerah potreben skupen nastop, vabi društveni odbor vse veleposestnike na zborovanje ne glede na to, ali je kdo člen društva ali ni.

x Kmetijska predavanja je prišel deželni kmetijski urad gorški ter se bodo prirejale večkrat po vseh občinah. Da pa dosežejo predavanja zaželjeni namen, bilo bi primerno, da si poljedelci izberejo sami predmete, o katerih naj bi bil razgovor. Župani naj za sedaj sporazumno s kmetovalci sestavijo vspešne kmetijskih in živinorejskih predmetov, ki naj bi zanimajo prebivalstvo dotičnih okolijev. Te vspešne naj se določijo deželnemu odboru in naj se navede za predavanje najprimernejšo uro. Red in čas predavanj določi deželni odbor ob dnevnih predavanj bodo organi deželnega kmetijskega urada dajali občinstvu zahtevane nasvete in bodo ogledovali na željo tudi posestva dotičnih kmetovalcev.

x Gorica v resnici še ni v slovenskih rokah, a bo v doglednem času, sko bodo Slovenci tukaj tako napredovali kakor do sedaj. In tega smemo pričakovati z vso pravico, ker sedaj se naše ljudstvo ne iznaroduje, temveč se drži trde materinega jezika. Naj se goriški Lahoni, po katerih žilah se pretaka čista slovenska kri, še tako repenčijo in na vsa usta kričajo, da je Gorica laška posest, jim vse nič ne pomaga, ker dejstva govore in dokazujejo na-protno. Da Slovenci napredujemo v Gorici z orjaškimi koraki, za to je največji dokaz to, da je lepo in veliko hišo Pavletigovo v Gosposki ulici kupila te dni slovenska tveška Vinko Majdič. Kakor ste že javili, je nje lastnik, odločen Lab, likvidiral. Uhugi Giosuè Carducci, krstilo so mestni mogotci ulico na tvje ime, ulico, ki je sedaj z malimi izjemami vsa v slovenski lasti!

Za postajenačelniku na južnem kolodvoru je definitivno imenovan revident g. Ljudevit Beržé, sedaj dodeljen obratnemu inšpektoratu v Trstu. Novi postajenačelnik je še mlad — ima 40 let — in je prišel do te stopinje prav hitro. Sedanji načelnik gospod inšpektor Adolf Kropsch stopi v pokoj, kakor tudi še nekateri drugi viši revidenti.

Iz Vrtojbe V nedeljo 12. t. m. popoldne je bil občni zbor „Slov. Čitalnice“ v Dol. Vrtojbi. Udeležba je bila še precejšnja. Izvoljen je bil nekoliko spremenjen odbor, od katerega je upati da bo kos svoji nalogi.

Pevsko društvo „Zorislava“ v Sežani naznanja svojim delujočim in podporam udom kakor tudi vsem prijateljem pta, da priredi dne 19. t. m. ob 1 in pol uri popoldne svoj redni občni zbor. Shod se bo vršil v restavraciji pri Polju-u.

Prostovoljno gasilno društvo v Sežani bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 26. t. m. ob 3 in pol ure popoldne istotam.

Iz Prvačine. Župan Fran Furlani, c. kr. viši poštni kontrolor v pokuju, je bil na zadnji občinski seji soglasno izvoljen častnim občanom.

Moška podružnica sv. Cirila in Metodja v Gorici si je na občnem zboru dne 6. t. m. izvolila sledeči odbor: dr. E. Dereani, predsednik, prof. dr. K. Ozvald, podpredsednik, prof. M. Mastnak, tajnik, prof. L. Vazzaz, tajn. nam., dr. I. Faganelj, blagajnik, prof. I. Košnik, blg. nam., dr. I. Šorli, nam., vadn. uč. v p. B. Poniž, nam.

Vesti iz Kranjske.

Influenca. Po vsem Črnomgrabnu je tako razširjena huda influenca, da v nekaterih vaseh ni hiše brez bolnika. V nekaterih leži vse, tako da ni nikogar, ki bi mogel streči bolnikom.

Izjava.

Niže podpisani preklicujem in obžalujem vse neopravičene in neutemeljene obdolžitve, ki sem jih ustil na naslov „Narodne delavske organizacije“ dne 4. t. m. v gostilni „Andemo de Franz“, ulica Geppa.

TRST, dne 14. prosinca 1908.

ANTON PIŠČANČ.

Trgovina s pohištvom Peter Jeraj Trgovina s pohištvom
ulica Vincenzo Bellini 13 ter vogal ulica Sv. Katerine
Pohištvo od navadne do najfineje vrste
in po jako nizkih cenah

Velika Pohištva
Pohištvo svetle in temne, spalne in jedilne sobe, d'vani, obošala, pisalne mize, železne postelje slike z gela, sto lca, poplino pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.
Trst, via Chiozza 8
(Ružeče table)
VITTORIO DOPLICHER
Najnižje cene.

Poulards, race, purani, štajerske kokoši. Racja mast. Slanine. maslo. konzerve. Dnevni dohodi. Cene jako zmerno. — Postrežba na dom
Trst, ulica Campanile št. 15.

Giulio Zanolla
krojačnica
TRST — ulica Torrente 33
Izdeluje po meri. — Moderni kraj.
Točna izvršitev. — Cene zmerno.

Br. 5158.

Oglas natječaja.

Otvora se natječaj za mesto općinskog liječnika zdravstvenog okružja Buzet-Roč sa sjedištem u Buzetu, kojega je služba ustanovljena pokrajinskim zakonom od 19. marca 1874 br. 8 odnosno onomu od 12 augusta 1907 br. 39.

Sa ovom službom skopčana je plaća od 2000 K za liječenje siromaka i K 400— za oštetu putni troškova. Prvu će svotu primiti u mjesečnim a drugu u tromjesečnim anticipatnim obrocima ili jednu i drugu svotu u mjesečnim obrocima kod c. kr. poreznog ureda eventualno opć. blagajne u Buzetu.

Osim toga zaslužiti će liječenjem siromaha i ciepljenjem kozica, prigodom sudbenih komisija i za vieme epidemije.

Molitelji moraju poznati hrv. ili koji slovenski jezik i po mogućnosti talijanski te odposlati dokumentovanu molbu (dokazom austrijskog državljanstva i pravicu izvršiti vanja zdravništva u pokrajinama zastupa nih u carevinskom vijeću) na predsjednika zdravstvenog povjerenstva Franu Flegu putem opć glavarstva u Buzetu do 15. febrara 1908.

Zdravstveni odbor združenih općina Buzet-Roč

Buzet, 10. jenera 1908.

Predsjednik: F. FLEGO v. r.

Žveplenke družbe sv. Cirila in Metodija.
Ilirske testenine tovarne Znidleršič & Valenčič.
Praške in furlanske gnjati, Čokolada, pristni med, in drugih predmetov se dobiva v zalogi pri
Vekoslav Plesničar
Trst, ulica Donizetti in vogal S. Francesco d'Assisi
Komisijsko in agentursko podjetje.

Trgovina z manufakturnim blagom
ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11
VELIKA IZBERA iz barvanega fuštanja za srajce in obleke, pletenine, kravate moderci in razne potrebščine; srajce za moške bele, barvane in fuštanjaste. Ovrtniki ovratnice zimse maje za ženske in moške in konfekcionirano blago za delavce.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi
Kollar & Breitner
Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.
Grossol za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaličnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu.
Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kiselina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolisa olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagone, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.
Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Montalcone) pri Trstu.

Proda se obešala, postelje, opravila za spalno sobo najfinejega dela, kuhinjsko opravilo „Secession“, mozaično umetniško mizico, vredno 1200 K. — Izvršuje naročbe vsake vrste. Mizar, Trst, ulica Cereria št. 2.

ANTON JOGAN, mizar
Sprejme vsakovrstna naročila in popraviljanja.
Ima vedno pripravljeno pohištvo za spalne in jedilne sobe ter kuhinje.
TRST — ulica Farneto 45.

+ „OLLA“ +
Gumijev ovi. in neprodno blago.
Priznan kakor najbolja in neprekosljiva vrsta vseh gumijevih blagovih predmetov in ribjih mrežev — DVELETNA GARANCIJA —
M. Gal — Trst, Corso 4.
Postavlja se gld. 2, 3, 4, 5. Delavnica pasov, klinih pasov, elastičnih nogavic, ob ez. ravnoortajev, bergetij in bidet. Irigatori od gl. 120 naprej. — Trst, ulica Cereria št. 2, vogal K. — Nav. K. — 50

GUERINO MARCON
:: ulica Zivarnella št. 3. ::
Priporoča svojo
zalogo oglja in drv
ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom. Telefon št. 1864

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Si due“ Trst, veliki trg

IOVARNA ZRCAL
ATTILIO PIZZORNO
TRST, ulica Giuseppe Parini št. 9 — vogal ulice Giorgio Vasari.
Ogledala navadna in oglašena. — Postrebenje starih zrcal. — Sklediče kristalov, navdnege in delanega stekla. — Zaloga navadnih in oglašanih šip za kočije. Oglašeni kristali, vezani z medjo. — Zrcala z ureti šipe z vsakovrstnimi risbami. — Adnanje šip.

Društva v Ljubljani 1907. Lani je bilo v Ljubljani 224 društev. Med letom se jih je razšlo 7, ustanovljenih oziroma dovoljenih pa je bilo 19, ki na še niso poslovala. Če se računamo prebivalstvo Ljubljane s 40.000 osebami, je imelo vsakih 179 prebivalcev svoje društvo.

Mraz v Ljubljani. Včeraj zjutraj ob 8. uri je v Ljubljani kazal toplomer 12 stopinj R pod ničlo.

V strahu pred materjo skočila skozi okno. V Postojni je v ponedeljek Frančiška Korenčič, žena predelavca na železnici, ki je semtertja bolna na umu, začela pretepati svojo hčer. Hči je v strahu red materjo skočila skozi okno prvega nadstropja ter si zlomila nogo.

Gospodarstvo.

Velikanskega bika so nedavno pripeljali na sejama v Jenbachu na Tirolskem. Tehtal je 16 starih ceator. Bil je simentalške pasme.

Veselo znamenje.

Prejeli smo: Pod tem naslovom čitamo v „Slov. Narodu“ tolažilivo vest, da se naše slovensko ljudstvo čimdalje bolj zaveda svojih narodnih dolžnosti: da vedno v večji meri nalaga svoje prihranke v svoje narodne denarne zavode. V omenjeni notici je tudi povedano, da je bilo v minulemu letu vloženo v nemško šparkaso nad 11.000.000 — večinoma slovenskih kronic! No, stvar se obrača na bolje in upanja je, da ni daleč oni čas, ko ne bo več Slovana, ki bi podpiral tuje denarne zavode, ko imamo sami polno najsolidnejših denarnih zavodov, ki dajajo boljše, ali vsaj enake pogoje napram tujim. Tudi pri nas v Trstu se stvar polagoma (vendar še preveč polagoma!) obrača na boljše. Vsi naši denarni zavodi napredujejo vidno. Hranilne vloge se množe vidno in že je lepih milijonov naloženih v njih. Človeka veseli slišati o lepih napredkih, ki smo jih dosegli v zadnjih 10 letih! Leto za letom se razširja naša gospodarska organizacija in postaja finančno krepkejša. Dan na dan se dvigajo naši kapitali iz nam sovražnih zavodov ter vlagajo pri svojih. Ali še je mnogo slovenskih kapitalistov, velikih in malih, ki se brez vsakega tehtnega vzroka egibljejo naših denarnih zavodov, toda to število se krči, kakor rečeno, od dne do dne. Posebno razveseljuje, da se naši trgovci s hvalevredno vneto oprijemljejo svoje „Trgovsko-obrtne zadruga“, vlagajo pri njej svoje preostanke, ozirna nalagajo glavniice, ki jih razne tvrke in drugi denarni zavodi dvigajo potom čekovnega računa. V prvih 18 mesecih svojega obstanka je imela „Trgovsko-obrtna zadruga“ nad en milijon hranilnih vlog! Skupnega prometa v 18 mesecih pa je bilo, kakor se nam poroča, nad 4 milijone in pol!

Ako pomislimo, da je bilo v prvem poslovnem letu (1906) 1 milijon 272 tisoč prometa in v razpokar minolemu letu 3 milijone 260 tisoč, vidimo, da ta trgovski denarni zavod postane v najkrajši dobi središče našega trgovstva.

Priznati moramo, da je vodstvo naše zadruga v vrlih in nad vse podjetnih rokah, zato pa zavod napreduje tako nepričakovano. Slovenska trgovska šola se odpre (vsaj upanja je) še v tem letu. Take šole primorski in posebno tržaški Slovenci krvavo potrebujemo. Da se pa puresči odpreti šole in jo vzdrževati, si je „Trgovsko-obrtna zadruga“ nadela nalogo podpirati to pekoristno šolo z vsakoletnimi čistimi prebitki, katere bo nakazovala zalogo slovenske trgovske šole.

Slovenici! Slovani! Podpirajte tudi vi svoj denarni zavod in pustite tuje denarne zavode tujcem, naj si jih podpirajo!

RAZNE VESTI.

Draga znamka. Tvrška Glendining et Co. Limited v Londonu je teh dni prodala pomsrančasto-rudečo marko „Post office“ — one penny z otoka Mauritius iz leta 1847 za 10.800 kron. Od te marke je na vsem svetu samo še 20 komadov.

Otvoritev gledališča v Weimarju. V nedeljo je bilo v Weimarju slovesno otvoreno novo gledališče. Predstava je zaprčila z apoteozo Goethejevo. Navzoč je bil ves dvor ter mnogi književniki in dramatik.

Pariz pred 100 leti. Meseca januarja 1808 je štel Pariz 600.000 prebivalcev, danes jih šteje 2.800.000. Meseca januarja 1808 so uvedli plinovo razsvetljavo. Danes se povsod zahteva električna razsvetljava. Poštna vožnja med Parizom in Liti-kom je trajala tedaj 4 dni in je stalo eno mesto 67 frankov 50 cent. Danes se pride iz Pariza v Liti v štirih urah.

Ženo je zažgal berlinski branjevec. Nohne. Ko je spala jo je polil s petroljem in ga nato zažgal.

Listnica upravnistva.

Ker so nam pošle vse šte. lista 96, 117, 199 l. 1907 prosimo uljudno dotičnike, ki bi eventualno imeli te liste, da jih izvole prinesiti v upravnistvo proti plačilu.

MALI OGLASI.

Ubiralec in poprašljatelj glasovirjev se pri-poroca slav. občinstvu Andrej Pečar ulica Dante Alighieri št. 3. II. nadst., Trst. 42

Prilika. Novi veliki dobodi blaga za obleke pal-tot za moške in dečke po naj-nižjih cenah pri Ivanu Šimic, Trst, ulica Barriera 32 (v hiši lekarni Picciola) 1-49

Meblovana soba z lepim razgledom se odda v najem v ulici Giulia št. 73. V. nadstropje. 57

Dobra šivilja se priporoca rod inam proti dnevni plači. Ponudbe pod „Šivilja“ na „Inseratni oddelek Edinosti“. 63

Iščem službo sluge v kakšni pisarni ali trgovini. Naslov pove „In-seratni oddelek Edinosti“. 58

V najem se odda lepa meblavana soba v ulici Fabbri 1, III. nadst. 66

„Arimatejsko društvo“ v Barkovljah

naznanja svojim členom, da bo imelo v nedeljo 26. januar. t. l. ob 1. 1/2 popol.

letni občni zbor

v dvorani „Obrotnjskega društva.“

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Predložnje letnih računov.
3. Posamezni predlogi in nasveti.

ODBOR.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da imam odprto gostilno s el. tustni čas vsako nedeljo do 2. ure popolnoči. Priporočam se slavnemu občinstvu za oblen obisk HENRIK KOSIČ gostilna „Pri stari Ereskvi“, ulica Beledere št. 16. 12

Ugodna prilika. Prodajo se novi Singerjevi šivalni stroji, kupljeni na dražbi Trstetna garancija. Cena gl. 32.— ulica sv. Caterina 9. Dvorišče, sklad šče 1. A. 38

Grand Restaurant Milano TRST, ulica Stadion št. 10 Danes zvečer velik koncert pri katerem svira vojaški orkester. ZAČETEK OB 8. ZV. Ustopnina 20 stot.

Tapecirarska delavnica Alberto Sencich Trst, via Tiziane Vecellio št. 4 vsprejema vsako tapecirarsko delo in tudi popraviljanja. CENE NIZKE.

STARA MIRODILNICA Fed. F. Huber Succ. (avtorizovana za prodajo strupov) TRST, ul. Barriera vecchia št. 26. BOGATA ZALOGA barv, povlak, čopičev, krtač, prame-nij, kemličnih izdelkov, miner. vod, pa. fimev, mila in STEKLENIH ŠIP.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN MIZARSKKE ZADRUGE v GORICI-SOLKAN TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO) PALAČA MARENZI TELEFON N° 1631

MERKUR J. ULČAKAR & Co. - Trst Telef. 1874 — Via Nicolò Macchiavelli št. 19 — Telef. 1874

Komisije. - Zastopstva. - Informacije. Zaloga raznovrstnega kolonijalnega in družega blaga. ZAHTEVAJTE CENIK

Čenjeni odjemalci! Častim se naznaniti Vam, da sem odprl v Trstu, v ulici Poste št. 10 (vogal Valdirivo) **Prodajalnico manifakturnega blaga** katera je preskrbljena z vsemi potrebščinami ter se priporočam za blag. naklonjenost. Udani **Antonio Contento.**

Patrizio Pittaro & Giovanni Bianchi Avtorizovana delavnica za električne napeljave TRST, Largo Santorio Santorio št. 5 v začetku ulice Farneto **Napeljava elektr. zvoncev, brzojavov, telefonov in strelododov.** Popolne napeljave električne luči. **Motori in električna vetrila. — Postavljanje svetilk itd.** Aparati baterije in potrebšćine za električno zdravljenje. Delo se izvršuje hitro in natančno. — CENE ZMERNE. — CENIKI ZASTONI.

Gianoni Giovanni komisijonar in zastopnik ul. PROCURERIA, 2. Izključno zastopnik z zalogo na debelo in drobno **Graetzin - Licht D. R. P. 126-135 (Mannesman)** Beložarna luč, takozvani električni plin, 100 sveč svetlobe, prihrani se 40% na plinu, prihrani se mrežice in cilindri. — Prodaja mrežic, tulipanov, cilindrov in drugih potrebšćin po tovarniških cenah. Aparati z mrežico za petrolejne svetiljke 80 sveč svetlobe. V 15 urah porabi 1 liter petroleja. Zaloga papirja, spaniranega stekla in umetnega puhljača, macoie iz jekla za kamenoseke.

Prilika!! Okoristite se!! **V ulici Beccherie št. 3** najdete v veliki izbiri **okvirje vsake vrste in delalnico** za povečanje fotografij po najnižjih cenah. 22

ZALOGA Istrskega in dalmatinskega vina zajamčeno pristnega s prodajo na debelo in drobno **Bernardo di Chiara** TRST, ulica dei Bachi št. 9 Za krčmarje in gostilničarje po dogovoranih cenah.

Na prodaj je **HISA** v kateri je gostilna, trafika in prodajalna še iz proste roke radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji. Hisa leži nasproti kolodvoru Bohinjske železnice na Kranjskem. — Natančna pojasnila daje pisмено in ustmeno **ANTON JAMAR** Bohinjska Bela 34, Kranjsko.

Podpisani sem v ulici Laz zaretto veechio št. 19 na voglu ulice San G argio) otvoril **ZALOGO VINA** za domaće rabe, pridelek iz mojih vinogradov v Bole (otok Brač) in ga prodajam v sodskih in steklenicah. Za sam kraj Vam zagotavljam da je kak svetost najbolja. Da samorem ceneno odjemalcem janditi za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodš skih naravnost iz mojih kleti v Bole in da ga tako raspoli jam tudi na stanovanja. Za krčmarje in gostilničarje primerne cene. V nvi, da m počastite s Vašo naročbo beležim se naj-laznje **IVAN CVITANIĆ.**

V novem skladišču pohištva **Romeo Savio** Trst, ulica Giuseppe Parini št. 1 je na izbero **pohištvo vsake vrste,** popolne sobe, slike in zrcala po najzmernejih cenah.

FRAN SKOK tapetar elast. pohištva, žimnic itd. Izvršuje popraviljanja po zmernih cenah. Trst, ul. Giovanni Boccaccio 4 polunadstropje.

Ivanka Doreghini TRST -- ulica Madonnina št. 8 **VELIKA ZALOGA** pohištva, manufaktur, ur, slik, zrcal in tapetarij. Popolne spalne in obedovalne sobe. **Moške obleke na izbero.** UGODNE CENE. Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Pietro Cucit mizar Trst, ulica Fontana št. 7 in 9. Specijalist za razkošno pohištvo vsakega kroja. Vsakovrstna dela v lesu.

Skladišče pohištva **VITTORIO VOSILLA** preseljeno iz Lipskega trga 7 v ulico Sanità št. 8 vogal ul. Porporella nasproti kavarni Fedel Triestino je bogato založeno z novim neprekosljivim solidnim in eleg. pohištvom CENE ZMERNE.